

ENGAGE

Lauku jaunatnes iesaiste

MĀCĪBU PROGRAMMA

Nosaukums:	ENGAGE mācību programma
Mācību stundu skaits:	12-23
Mērķa grupa:	Pamatskolas lauku jaunieši 12-14 gadus vecumā
Akreditācija:	Daļa no pamatskolas mācību programmas
Izdevējs:	Landsbyggðavinir (FORD) un ENGAGE partneri

Satura rādītājs

Satura rādītājs	1
Apraksts	2
Skolotāji, koordinatori, kouči un mentori	2
Mērķa grupas	3
Mācību rezultāti	3
Pedagoģiskās pieejas	5
Mācību kursa struktūra	7
Mācību kursa novērtējums	8
Pilotprojekta apmācība	9
Modulis 1 – Mana kopiena un ilgtspējīgas attīstības mērķi	11
Apraksts	11
Moduļa mācību rezultātu kritēriji	11
Moduļa novērtēšana	12
Modulis 2 – Idejas sagatavošana	13
Apraksts	13
Moduļa mācību rezultātu kritēriji	13
Moduļa novērtēšana	14
Modulis 3 – Idejas attīstība	15
Apraksts	15
Moduļa mācību rezultātu kritēriji	15
Moduļa novērtēšana	15
Modulis 4 – Idejas prezentācija	17
Apraksts	17
Moduļa mācību rezultāta kritēriji	17
Moduļa novērtēšana	17
Atsauces	18

Apraksts

Projekta “Lauku jaunatnes iesaiste” (angļu val. “Engaging Rural Youth”), turpmāk tekstā – ENGAGE, mērķis ir nodrošināt jauniešus (12-14 gadus vecumā) lauku kopienās, četrās Eiropas valstīs ar nepieciešamajām zināšanām, kompetenci un prasmēm, lai aktīvi piedalītos lēmumu pieņemšanā savās kopienās un būtiski iesaistītos dažādu ar kopienu un lauku attīstību saistītu darbību īstenošanā.

ENGAGE mācību programma ir pedagoģisks pamats četru nedēļu mācību kursam, kurā dalībnieki apspriedīs tēmas, kas saistītas ar kopienu attīstību un lauku kopienu atdzīvināšanu un ilgtspēju. Pēc tam viņi gan individuāli, gan grupās izstrādās inovatīvas idejas, lai stiprinātu savas dzimtās kopienas. Mācību kursa noslēgumā šīs idejas tiks prezentētas publiskās sanāksmēs un vietējās kopienas ieinteresētajām personām. Pēc prezentācijām vietējie lēmumu pieņēmēji un kopienas ieinteresētās personas izvēlēsies idejas, ko attīstīt tālāk vai nekavējoties īstenot kopienā.

ENGAGE mācību programma nodrošina pamatu ENGAGE mācību kursa izmēģinājuma īstenošanai. Tas ietver mācību kursa mērķu noteikšanu, mācību rezultātu, tēmas, konteksta, organizācijas, rezultātu noteikšanu un novērtēšanu. Mācību programma tiks publicēta angļu valodā un pēc tam pielāgota un tulkota ENGAGE projektā iesaistīto partneru valodās, ņemot vērā katras valsts un skolu mācību programmas katrā ENGAGE partnervalstī. Mācību programma ir atvērta izglītības resurss, ko var izmantot citas pamatskolas un skolotāji ārpus ENGAGE projekta iesaistīto partneru skolām, kā arī dažādās valstīs visā Eiropā.

Pamatojoties uz mācību programmu, ENGAGE projektā tiks izstrādāta arī Rokasgrāmata skolotājiem, kurā izskaidrota mācību kursa vēsture, pedagoģiskā stratēģija un īstenošanas metodes, novērtēšanas metodes, kā arī vadlīnijas un pasākumi, kas saistīti ar tēmu apspriešanu, inovatīvu projektu (uzņēmējdarbības aktivitāšu) izstrādi un jaunatnes lēmējinstītūciju izveidi.

Skolotāji, koordinatori, kouči un mentori

ENGAGE mācību programma ir balstīta uz līdzdalības mācības metodoloģiju un ir paredzēta jauniešiem vecumā no 12 līdz 14 gadiem lauku kopienās. Programmas galvenais mērķis ir apmācīt un sagatavot skolēnus aktīvi piedalīties lēmumu pieņemšanā un turpmākajā savas kopienas attīstībā. Galvenais faktors ir mudināt skolēnus apzināt un sadarboties ar vietējām ieinteresētajām personām. Tas ir tikpat svarīgi gan sākotnējā definēšanas posmā, gan izvēloties, turpmāk attīstot un prezentējot savus projektus grupai, skolotājiem un ieinteresētajām personām. ENGAGE ieinteresētās personas var būt plašas sabiedrības vai kopienas locekļi, lēmumu pieņēmēji, eksperti un praktiķi pašvaldībās vai citās vietējās organizācijās. Viņu iesaistīšanās kopējā ENGAGE mācību procesā ir svarīga gan sākotnējā, gan noslēguma posmā.

Skolotāji apmācīs un veicinās ENGAGE mācību procesu, kā arī mudinās un atbalstīs skolēnus sazināties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām savā kopienā. Tomēr būtu lietderīgi, ja skolotāji uzrunātu un iesaistītu ieinteresētās personas un lēmumu pieņēmējus, lai viņi būtu tieši iesaistīti mācību procesā, piemēram, 1., 3. un 4. modulī, sniedzot atbalstu klātienē vai tiešsaistē, piedaloties grupu sesijās vai prezentācijās vietējiem lēmumu pieņēmējiem. Ieinteresēto personu līdzdalībai tiks sagatavotas dažas vadlīnijas un mācību materiāli atkarībā no viņu kā grupu kouču vai mentoru lomām, kā arī modulī izmantotās metodoloģijas.

ENGAGE skolotāji organizēs apmācības un veicinās mācību procesu 1., 3. un 4. modulī, ieinteresētās personas tiks iesaistītas kā mentori vai kouči, un šīs lomas var definēt šādi (Sacken, 2015):

- **Skolotājs** šajā procesā ir **treneris**. Skolotājs/treneris ir atbildīgs par vispārējo mācību procesu, nodrošinot skolēniem atbilstošu informāciju un līdzekļus, lai sasniegtu vispārējos mācību mērķus un uzdevumus. Viņa loma ir formāla, jo viņš sniedz informāciju un atgriezenisko saiti, kā arī izmanto dažādas pedagoģiskās pieejas savā mācīšanās un apmācībā, piemēram, līdzdalības mācības.
- **Koordinatori** – persona, kas ir atbildīga par grupas sesiju, kurā piedalās 4-5 skolēni, koncentrējoties uz grupas mērķi, jautājumiem, uzdevumiem utt. Koordinatora loma ir būt neitrālam un veicināt gan grupas, gan individuālo ieguldījumu mērķa sasniegšanā, atvieglot mācību procesu, nevienu nenosodot, bet stingri nodrošinot, ka ikviens tiek uzklauss un ka tiek ievērots laika grafiks.
- **Koučs** – koučam ir līdzīga loma kā koordinatoram tajā ziņā, ka viņš ir neitrāls un abi gan treneris, gan koučs ir atbildīgi par procesu nevis par rezultātu. Koučings parasti tiek piedāvāts individuāliem skolēniem vai ļoti nelielām skolēnu grupām (ne vairāk kā 4 līdz 5 skolēniem), un tas parasti ir vērsti tikai uz konkrētu jautājumu/uzdevumu, ko grupa vēlas atrisināt. Galvenais mērķis ir veicināt procesu, kurā koučs (persona vai skolēni, kas saņem koučingu) definē un pēta problēmas, atrod iespējamus risinājumus, izvēlas un plāno izmaiņas.
- **Mentors** aktīvi nepiedalās mācību procesā (grupu sesijās), bet gan darbojas kā gudrs padomdevējs vai eksperts kādam konkrētam skolēnam vai skolēnu grupai. Tādējādi indivīds 2. modulī vai grupa 3.–4. modulī var vērsties pie ieinteresētās personas un lūgt mentora palīdzību, ja viņam/viņiem ir nepieciešams ieskats un, iespējams, cits viedoklis par kādu problēmu vai ideju. Kā apmācāmais jūs vēlaties, lai mentori būtu gan godīgi, gan atklāti, vienlaikus ievērojot jūsu viedokli.

Mērķa grupas

ENGAGE mācību kursa mērķa grupa ir skolēni vecumā no 12 līdz 14 gadiem, un mācību kurss tiek organizēts tā, lai tas atbilstu viņu skolas mācību programmai un apmācībai. Tomēr ENGAGE pieeju un atvērtos izglītības resursus var piemērot un pielāgot dažādām vecuma grupām.

Mācību rezultāti

Mācību līmeņi attiecas uz Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (European Qualification Framework) 1.-2. mācību līmeņiem, kas attiecas uz līmeņiem, kuri piemērojami pamatskolām un vidusskolām. Lai gan 1. līmenis attiecas tikai uz vispārējām pamatzināšanām un prasmēm veikt vienkāršus uzdevumus tiešā uzraudzībā, 2. līmenis attiecas uz pamatfaktu zināšanām konkrētā jomā un prasmēm, kas nepieciešamas, lai izmantotu attiecīgo informāciju uzdevumu veikšanai un ikdienas problēmu

risināšanai, ievērojot zināmu patstāvību¹. Katrs partneris piemēros savas valsts kvalifikācijas ietvarstruktūru (National Qualification Framework)².

ENGAGE mācību kursu un moduļu mācību rezultāti tiek vērtēti, pamatojoties uz Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (European Qualification Framework) mācību kritēriju iedalījumu kategorijās:

- **Zināšanas**, teorētiskās un/vai praktiskās.
- **Prasmes**:
 - kognitīvās, kas ietver loģiskās, intuitīvās un radošās domāšanas izmantošanu;
 - praktiskās, kas ietver roku veiklību un metožu, materiālu, rīku un instrumentu izmantošanu.
- Atbildība un patstāvība, kas šajā mācību programmā definētas kā **kompetences** patstāvīgi un atbildīgi pielietot zināšanas un prasmes.

Tālāk ir sniegti vispārējie mācīšanās kritēriji (zināšanas, prasmes un kompetences), kurus dalībniekiem vajadzētu sasniegt, piedaloties norādītajā ENGAGE mācību kursā. Katrā modulī ir norādītas kādas zināšanas, prasmes un kompetences ir tā mērķis iegūt. Katra moduļa beigās ir aprakstītas iespējamās iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanas metodes.

Dalībnieki iegūs zināšanas un izpratni par šādām tēmām:

- Savu kopiena, kultūra, vēsture, ekonomika un vide;
- Apvienoto Nāciju Organizācijas 2030. gada [ilgtspējīgas attīstības mērķi \(IAM\)](#), lai pārveidotu pasauli un to, kā tos var piemērot katrai kopienai (ilgtspējīga attīstība) un pašu dzīvē (ilgtspējīgs dzīvesveids);
- Lēmumu pieņemšanas organizatoriskā struktūra savā kopienā, vienlaikus attīstot izpratni par to, kurā lēmumu pieņemšanas līmenī viņi strādā;
- Sabiedrības līdzdalības jēdziens un metodes un demokrātiskās pilsonības koncepcijas;
- Veidi, kā mūsu vērtības un personīgās stiprās puses ietekmē dzīvi un lēmumu pieņemšanu;
- Veidi, kā apzināt un izmatot savas personīgās stiprās puses un vērtības.

Dalībnieki iegūs šādas prasmes un kompetences:

- Analītiskās un kritiskās domāšanas prasmes;
- Klausīšanās un novērošanas prasmes;
- Sadarbības un komandas darba prasmes;
- Atbildība un pilsoniskā apziņa;
- Komunikācijas un prezentācijas prasmes;
- Informācijas tehnoloģiju (IT) un multimediju prasmes;
- Problēmu risināšanas prasmes.

¹ <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>

² <https://ec.europa.eu/ploteus/en/compare>

Dalībnieki būs ieguvuši šādas kompetences, lai praksē pielietotu vispārējās zināšanas un prasmes:

- Kļūšana par aktīviem demokrātiskiem pilsoņiem, kas ir gatavi piedalīties un dot savu ieguldījumu valsts politikā un darbībās;
- Sapratne, kā vietējā politika un lēmumu pieņemšana ir saistīta un ietekmē paša dzīvi un vidi;
- Iesaistīšanās grupas dinamikā un empātijas, izpratnes un aktīvas klausīšanās nozīmes novērtēšana;
- Atbildības uzņemšanās un pilsoniskās apziņas īstenošana;
- Dažādu informācijas tehnoloģiju un jauno plašsaziņas līdzekļu izmantošana un savas idejas, domas un risinājumu paziņošana efektīvā veidā;
- Izaicinājumu un jautājumu risināšana, kas saistīti ar savas kopienas ilgtspējas nodrošināšanu un ilgtspējīga dzīvesveida praktizēšanu.

Pedagoģiskās pieejas

Vispārējā pedagoģiskā pieeja ir **uz problēmu risināšanu** (fenomenu), **sadarbību** un **līdzdalību balstīta mācīšanās**, kas sniedz iespēju aktīvi iesaistīt un motivēt skolēnus, izmantojot viņu pašu pieredzi, intereses un prasmes problēmu risināšanā, izmantojot piemērus un situācijas, kas viņu interesē ikdienā, un izmantojot dažādas jaunas, patīkamas un bieži vien vizuālas mācību metodes.

Uz problēmu risināšanu balstīta mācīšanās ir uz skolēniem orientēta pieeja, kurā skolēni apgūst mācību priekšmetu, strādājot grupās, lai atrisinātu atvērtu problēmu (Cornell University, 2020). Šāda atvērta problēma ir tā, kas virza motivāciju un mācīšanos. Uz problēmu risināšanu balstīta mācīšanās bieži ir orientēta uz grupu, un skolēniem ir jāveic šādi uzdevumi:

1. Izpētīt un definēt problēmu;
2. Izpētīt, ko skolēni jau zina par pamatjautājumiem, kas ar to ir saistīti;
3. Noteikt, kas skolēniem ir jāapgūst un kur viņi var atrast informāciju un līdzekļus, kas ir nepieciešami problēmas risināšanai;
4. Noteikt un novērtēt iespējamās problēmas risināšanas veidus;
5. Izvēlēties un lietot problēmas risinājumus;
6. Ziņot par atklājumiem un tos pārskatīt.

ENGAGE mācību moduļu pamatā ir arī **kooperatīvā mācīšanās**, jo mērķis ir veicināt skolēnu sadarbību, strādājot pie saviem projektiem un mērķiem. Pieci kooperatīvās mācīšanās elementi ir šādi (David W Johnson un Roger T. Johnson, 2020):

1. Pozitīva savstarpējā atkarība, lai strādātu pie mērķa sasniegšanas, kas saistās gan ar personīgajiem, gan grupas panākumiem.
2. Individuālā un grupas atbildība, neviens nevar "apstādināt" procesu un sniegtumam ir jābūt novērtētam.
3. Sociālās prasmes jeb veicinoša mijiedarbība, dalīšanās ar resursiem, vienam otra iedrošināšana un atbalstīšana, lai sasniegtu kopīgo mērķi.
4. Starppersonu un mazo grupu prasmes, jo grupas dalībniekiem ir jāprot efektīvi vadīt, pieņemt lēmumus, veidot uzticību, sazināties un risināt konfliktus.
5. Grupas pārrunas un pārdomas, jo dalībnieki var brīvi sazināties, paust bažas un svinēt sasniegumus.

Ir svarīgi, lai skolotāji pielāgotu esošās stundas, mācību programmas un kursus kooperatīvai struktūrai, pielāgotu kooperatīvās mācīšanās sesijas apstākļiem, priekšmetiem un skolēniem, kā arī diagnosticētu problēmas, kas dažiem skolēniem var rasties, strādājot kopā, un vajadzības gadījumā iejauktos un palīdzētu, lai uzlabotu skolēnu grupu mācību procesa efektivitāti.

Līdzdalības mācīšanās ir galvenā metodoloģija ENGAGE mācību moduļos, kas atbilst 4 posmu līdzdalības mācīšanās procesam (attēls):

1. Modulis ir vērts uz prezentāciju un diskusijām par Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM) un to, kā tos var piemērot skolēnu vietējās kopienās.
2. Modulis ir vērst uz individuālu skolēnu darbu pie kopienas izaicinājumu definēšanas sadarbībā ar ieinteresētajām personām savā kopienā.
3. Modulis ir vērst uz darbu grupās, projektu ideju atlasī un iespējamo risinājumu izstrādi.
4. Modulis ir vērst uz grupas projekta prezentāciju, ieinteresēto personu atsauksmēm un ideju atlasī, lai tās īstenotu savā kopienā.

Mācību kursa struktūra

Projekta vadītājs pārraudzīs skolotāju apmācību īstenošanu un atbalstīs viņus pilotprojekta ieviešanā un novērtēšanā. Viņš arī sadarbosies ar skolotājiem, iesaistot vietējās ieinteresētās personas (uzņēmējus, vecāka gadagājuma cilvēkus, NVO strādājošos u.c.) un lēmumu pieņēmējus mācību aktivitātēs kā koučus (mācību kursa īstenošanas laikā) vai mentorus (individuālā skolēnu projekta ietvaros). Sīkāku informāciju par dažādajām lomām, kādas ieinteresētajām personām var būt dažādu moduļu īstenošanā, skatiet ENGAGE rokasgrāmatā pasniedzējiem.

Katra skola četru nedēļu mācību kursa laikā strādās ar dažām vai visām tālāk minētajām tēmām. Tās ietver:

- Ilgtspēja;
- Inovācijas un uzņēmējdarbība;
- Mana dzimtā kopiena;
- Vides jautājumi;
- Multikulturālisms un visaptverošas zināšanas;
- Radošums, kultūras mantojums un māksla;
- Labklājība, pašrealizācija un pašregulācija;
- Demokrātiskā līdzdalība, cilvēktiesības, mijiedarbība un sava viedokļa un ideju paušana;
- Darba dzīves kompetences un nodarbinātība.

Mācību kursa saturu var apvienot ar mācību pamatpriekšmetu mācīšanu, piemēram, dabaszinātnes, sociālās zinības, māksla, valodas, vēsture un matemātika.

ENGAGE mācību kurss ir veidots kā **četri moduļi**, katrs no tiem ietver 3-4 sesijas (katra no tām ilgst 40-60 minūtes). ENGAGE mācību programmā kopējais mācību kursa ilgums (4 nedēļas), sesiju skaits un pavadītais laiks katrā sesijā ir norādīts tikai kā atsauce. Tādējādi skolotājs var pieņemt lēmumu īstenot mācību kursu īsākā vai ilgākā laika posmā vai arī izmantot vairāk mācību stundu.

1. modulis: Tēmu noteikšana.

Prezentācija un diskusija par noteiktām mācību kursa tēmām un galvenajiem jēdzieniem, lai uzlabotu dalībnieku zināšanas un izpratni, gatavojoties izstrādāt savus risinājumus kādam izaicinājumam vai problēmai savā kopienā. Lai gan katrs skolotājs/skolēnu klase var patstāvīgi izlemt, kurām tēmām pievērsties pirmā moduļa laikā, tomēr ir ieteikums vienu vai divas nodarbības veltīt Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM), to koncepcijai un nozīmei, kā arī ilgtspējīgas attīstības mērķu potenciālajai ietekmei uz kopienām un cilvēkiem.

2. modulis: Individuālais darbs.

Katrs skolēns definē ideju vai risinājumu kādai savas kopienas iniciatīvai vai problēmai. Skolēni tiks mudināti savas idejas izstrādēt iesaistīt vietējās kopienas ieinteresētās personas, lai varētu risināt reālās vajadzības un situācijas savās kopienās. Pēc tam skolēni prezentēs savu ideju savai klasei,

izmantojot dažādus informācijas un komunikācijas tehnoloģijas formātus, piemēram, Powerpoint, video, esejas un stāstu veidošanu utt.

3. modulis: Grupu darbs.

Pēc individuālo ideju prezentācijas klase izvēlas 3-5 idejas, pie kurām strādāt grupās, izmantojot kādu no minētajām līdzdalības pieejām. Pēc tam grupas strādās ar šīm idejām un attīstīs tās par dzīvotspējīgiem risinājumiem, kurus pēc tam prezentēs vietējām ieinteresētajām personām un kopienas līderiem. Grupu projektos jāietver darbs, lai rastu dzīvotspējīgu risinājumu konkrētam izaicinājumam/problēmai, ar kuru saskaras kopiena vai vietējais reģions, kurā dzīvo skolēni, un tam jābūt īstenojamam bez būtiskām izmaksām kopienai.

4. modulis: Risinājumu prezentācija.

Pēc grupu darba pabeigšanas (dzīvotspējīgs risinājums) skolēni un viņu skolotāji organizēs un vadīs publisku pasākumu, kurā skolēni prezentēs grupu darba rezultātus. Pasākumā var piedalīties vietējās kopienas iedzīvotāji, izvēlētās ieinteresētās personas un politiķi. Žūrija, kurā ietilpst kopienas ieinteresētās personas un lēmumu pieņēmēji, izvēlēsies vismaz vienu risinājumu, ko viņi vēlētos redzēt īstenotu savā kopienā un ir gatavi atbalstīt tā īstenošanu. "Uzvarējušais priekšlikums" tiks prezentēts arī katras skolas jauniešu padomē, kas tiks organizēta pēc mācību kursa beigām.

ENGAGE mācību kurss ir balstīts uz sabiedrības līdzdalības pielietošanu plānošanā un politikas veidošanā, lai panāktu ilgtspējīgu attīstību, kā tas ir izklāstīts ANO ilgtspējīgas attīstības mērķos. Tas ir process, kurā visas iesaistītās personas, tostarp lauku kopienu jaunieši, tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanā par kopienu attīstības darbiem un sabiedrisko preču un pakalpojumu piegādi.

Mācību kursa novērtējums

Skolotāji, kas īsteno pilotprojekta apmācības, sniedz atgriezenisko saiti starpvalstu fokusa grupu diskusijās, ko organizē ENGAGE konsorcijs, un atbild uz tiešsaistes aptaujas novērtējuma anketām. Skolotāji pēc katra moduļa organizēs arī skolēnu fokusa grupu diskusijas, apkopojot un dokumentējot viņu atsauksmes. **Skolēni**, kas piedalīsies pilotprojekta apmācībās, sniegs atgriezenisko saiti apaļā galda diskusijās, kas tiek organizētas pēc katra moduļa, kā arī atbildot uz tiešsaistes novērtējuma anketām. Iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču formālā novērtēšana tiks īstenota katra moduļa beigās, kā arī veicot pastāvīgu novērtēšanu visa mācību procesa laikā (skatīt katra moduļa mācību rezultātu novērtēšanas aprakstus).

ENGAGE rokasgrāmatā tiks izklāstītas mācību pieejas, fokusa grupu vadīšanas metodikas, tematisko nodarbību plāni un veidlapas atgriezeniskās saites sniegšanai, kas pēc tam tiks izstrādātas un pabeigtas 2021. gadā paredzēto divu pilotprojektu apmācību laikā. Tiks izstrādātas arī citas novērtēšanas pieejas, piemēram, skolotāju un skolēnu dienasgrāmatas/žurnāli, ar iespēju iekļaut inovatīvas pieejas, piemēram, video dienasgrāmatas, Instagram un citas multimediju pieejas.

Skolotāji var izmantot šādu vērtēšanas skalu, lai novērtētu skolēnu mācīšanos, atsaucoties uz noteikto kvalifikāciju vai zināšanām, prasmēm un kompetencēm:

- A. Izņēmuma kvalifikācija ;
- B. Laba kvalifikācija;
- C. Saprātīga kvalifikācija;
- D. Kvalifikācijas trūkums (nav izdevies).

Ja ENGAGE apmācība tiek īstenota kā daļa no viena vai vairākiem kursiem, kuros skolēni jau ir reģistrējušies, to var arī novērtēt kā daļu no šiem kursiem.

Pilotprojekta apmācība

Šī mācību programma tiks tālāk izstrādāta un pabeigta, pamatojoties uz ENGAGE izmēģinājuma apmācību rezultātiem 2021. gada pavasara un rudens semestros. Tas ietvers skolotāju, koordinatoru, iesaistīto ieinteresēto personu un skolēnu ieteiktos precizējumus un mācību kursa novērtējumu.

ENGAGE mācību programmas galīgā versija būs pieejama projekta tīmekļa vietnē (www.engageyouth.eu), tostarp skolotāju rokasgrāmata, uzziņu un mācību materiāli, kā arī mācību kursu īstenošanas piemēri dzīvē, izmantojot fotoattēlus, video un intervijas ar skolēniem, skolotājiem un iesaistītajām ieinteresētajām personām.

ENGAGE moduļi

Moduļa nosaukums <i>(Katrs modulis sastāv no 3–4 sesijām, katra 40–60 minūtes gara)</i>	Saīsinājums	Stundas grupu sesijās	Stundas vadīšanai un atbalstam	Stundas pašmācībai	Kopējās stundas
Iesaisties savā kopienā; mērķu apspriešana un darbs pie dažādām tēmām/jaunumiem. Visi dalībnieki strādās pie jautājumiem, kas saistīti ar ilgtspēju un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM).	SDGs	3-4			
Iesaistīt savas idejas; risināmo izaicinājumu/problēmu apzināšana – individuālais darbs un komunikācija ar ieinteresētajām personām kopienā.	EIP	2-5			
Sadarbība ar vienaudžiem; individuālo projektu ideju atlase, skolēni turpinās strādāt pie izvēlētajām idejām grupā, izvēlēto projektu ideju tālāka attīstīšana un sadarbība ar ieinteresētajām personām kā koučiem vai mentoriem.	EPD	4-8			
Sadarbības turpinājums ar vienaudžiem, savu ideju paziņošana un komunikācija ar kopienas ieinteresētajām personām; grupas pabeigs savas projektu idejas un sagatavos tās prezentējamā formā, idejas prezentējot kopienas ieinteresētajām pusēm, uzņēmumu vadītājiem un lēmumu pieņēmējiem.	EPP	3-6			
Kopējās stundas		12-23			

Modulis 1 – Mana kopiena un ilgtspējīgas attīstības mērķi

Stundas	3-4
Mācību priekšmeti	Dabaszinātnes un sociālās zinības, māksla, valodas, vēsture un matemātika
Tēmas	Mūsu kopiena, ilgtspēja un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi

Apraksts

Šī moduļa mērķis ir skolēniem iegūt zināšanas un izpratni par dažādām tēmām un tematiem, kas saistīti ar viņu lauku kopienas darbību/darbību (ekonomika, vēsture, kultūra, pārvaldes struktūra), par ilgtspējas un ilgtspējīga dzīvesveida jēdzienu un to, kā Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM) ir saistīti ar viņu pašu dzīvi un viņu kopienas turpmāko attīstību. Citi apspriestie temati/tēmas attiecas uz aktīva demokrātiska pilsoņa statusa nozīmi, un daži no tiem ir pašattīstības temati.

Moduļa mācību rezultātu kritēriji

Dalībnieki ir ieguvuši zināšanas par šādām tēmām:

- Kopiena, kur viņi dzīvo, kādi pakalpojumi ir pieejami, kādi uzņēmumi un apvienības darbojas šajā reģionā un kāda ir pārvaldes struktūra;
- Ilgtspējas un ilgtspējīga dzīvesveida jēdziens un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi, koncentrējoties uz to, kā tos var piemērot savā kopienā;
- Vietējie dabas resursi, to izmantošana un nozīme vietējās ražošanas un sabiedrisko pakalpojumu jomā;
- Pieejas un metodes savu stipro pušu un vērtību izzināšanā;
- IT un multivides tehnoloģijas, kas pieejamas ideju/projektu izplatīšanai un prezentēšanai.

Dalībnieki ir apguvuši šādas prasmes:

- Definēt savas idejas, pamatojoties uz savām interesēm, atsaucoties uz ilgtspējīgas attīstības mērķiem;
- Identificēt savus un kopienas izaicinājumus, kas saistīti ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem;
- Izmantot IT un multimediju pieejas informācijas vākšanai un ideju/projektu prezentēšanai;
- Piemērot ilgtspējīgas attīstības mērķus vietējiem apstākļiem, problēmām un jautājumiem.

Dalībnieki ir ieguvuši šādas kompetences, lai praksē pielietotu vispārējās zināšanas un prasmes:

- Piemērot un pielāgot ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus vietējai kopienai un savai dzīvei;
- Izvēlēties tēmu/tematu, ko izpētīt;
- Izvēlēties metodes informācijas vākšanai un analīzei;
- objektīvi un godīgi ziņot vai izklāstīt gadījumus/stāstus/risinājumus konkrētajai problēmai/izaicinājumam.

Atkarībā no izvēlētajiem mērķiem, piemēram, veselība un labklājība, dzimumu līdztiesība, atbildīgs patēriņš un ražošana utt., tiks pievienoti papildus detalizētāki kritēriji.

Moduļa novērtēšana

Pamatojoties uz prasmju/kompetenču sarakstu, moduļa novērtēšana tiks veikta kopā ar/pēc:

- Partnerības organizētās skolotāju tiešsaistes starptautiskās fokusa grupu diskusijas.
- Skolēnu fokusa grupu diskusijas, ko vada un dokumentē skolotāji.
- Skolēnu pašnovērtējums un salīdzinošais vērtējums atklātā dialogā, dienasgrāmatās vai videoierakstos.
- Tiešsaistes anketas skolotājiem. Dokumentētas apaļā galda diskusijas ar skolēniem.
- Tiešsaistes moduļa novērtējuma anketa, ko aizpilda skolēni.

Modulis 2 – Idejas sagatavošana

Stundas	2-5
Mācību priekšmeti	Dabaszinātnes un sociālās zinības, māksla, valodas, vēsture un matemātika
Tēmas	Informācijas vākšana un projektu ideju izstrāde

Apraksts

Šī moduļa mērķis ir ļaut dalībniekiem iegūt zināšanas un izpratni par savu kopienu, uzlabot komunikācijas prasmes, apkopot un analizēt informāciju par savu kopienu, lai izstrādātu risinājumus problēmām savā kopienā.

Moduļa mācību rezultātu kritēriji

Dalībnieki ir ieguvuši zināšanas par šādām tēmām:

- Sabiedrības problēmu risināšana savā kopienā – sākot no plašāka mēroga līdz praktiska līmeņa problēmai, kas būtu jārisina vai jāattīsta;
- Pamatotu lēmumu pieņemšanas process un viedokļu veidošana;
- Informācijas vākšanas un konstruktīvas pārskatīšanas pieejas;
- Pārmaiņu virzošie un ierobežojošie faktori.

Dalībnieki ir apguvuši šādas prasmes:

- IT un konstruktīvās prasmes informācijas vākšanā, analizē no vispārīga līdz praktiskajam līmenim.
- Sociālās prasmes, tikšanās ar “profesionāliem” cilvēkiem vai ieinteresētajām personām savā kopienā.
- Kā izveidot un attīstīt savu viedokli (instinkts, izpēte, atgriezeniskā saite un atvērtība pārmaiņām).
- Pārmaiņu virzošo un ierobežojošo faktoru noteikšana, piemēram, spēka lauka analīze ([Force Field Analysis](#))
- Komunikācijas prasmes: kā uzdot jautājumus, lai tie būtu skaidri, kā uz klausīt atbildes, kā tos pierakstīt vai dokumentēt citā veidā.

Dalībnieki ir ieguvuši šādas kompetences, lai praksē pielietotu vispārējās zināšanas un prasmes:

- Izstrādāt ideju par to, kā dot savu ieguldījumu savas kopienas izaicinājuma vai problēmas risināšanā;
- Spēja saņemt un izmantot atgriezenisko saiti savas idejas tālākai attīstībai;
- Prezentēt savas idejas, rakstiskas esejas, video, Powerpoint.

Moduļa novērtēšana

Pamatojoties uz prasmju/kompetenču sarakstu, moduļa novērtēšana tiks veikta kopā ar/pēc:

- Partnerības organizētās skolotāju tiešsaistes starptautiskās fokusa grupu diskusijas.
- Mācību kursa novērtējums, pamatojoties uz skolotāju dienasgrāmatām un novērtējuma lapām.
- Skolēnu pašnovērtējums un salīdzinošais vērtējums atklātā dialogā, dienasgrāmatās vai videoierakstos.
- Skolēnu fokusa grupu diskusijas, ko vada un dokumentē skolotāji.
- Tiešsaistes anketas skolotājiem. Dokumentētas apaļā galda diskusijas ar skolēniem.
- Tiešsaistes moduļa novērtējuma anketa, ko aizpilda skolēni.

Modulis 3 – Idejas attīstība

Stundas	4-8
Mācību priekšmeti	Dabaszinātnes un sociālās zinības, māksla, valodas, vēsture un matemātika
Tēmas	Darbnīcas un grupu darbs, ieinteresēto personu iesaistīšana un izvēlēto projektu ideju izstrāde

Apraksts

Šis modulis ietver ideju darbnīcas organizēšanu, kurā skolēni mācās uz klausīt un novērtēt visas individuāli izstrādātās idejas, kā arī organizēt balsojumu starp iesniegtajiem projektiem/idejām. Šis process nodrošina sagatavošanos izvēlēto ideju prezentēšanai pašvaldībām lēmumu pieņemšanas procesā.

Moduļa mācību rezultātu kritēriji

Dalībnieki ir ieguvuši zināšanas par šādām tēmām:

- Dažādi izaicinājumi savā kopienā;
- Demokrātijas nosacījumi un sabiedrības līdzdalība lēmumu pieņemšanā;
- Grupas dinamika un komandas darbs.

Dalībnieki ir apguvuši šādas prasmes:

- Prasmes prezentēt savu projekta ideju;
- Kritiskā domāšana un pamatojums;
- Aktīva klausīšanās un konstruktīva atgriezeniskā saite;
- Sadarbības un komandas darba prasmes;
- IT un multivides pieeja datu vākšanai.

Dalībnieki ir ieguvuši šādas kompetences, lai praksē pielietotu vispārējās zināšanas un prasmes:

- Debatēt un pamatot sniegtos ieteikumus;
- Darbs komandā, izstrādājot idejas/projektus, kuru mērķis ir risināt savas kopienas problēmas vai izaicinājumus;
- Izmantot dažādas IT un multivides prasmes datu vākšanā un ideju prezentēšanā.

Moduļa novērtēšana

Pamatojoties uz prasmju/kompetenču sarakstu, moduļa novērtēšana tiks veikta kopā ar/pēc:

- Partnerības organizētās skolotāju tiešsaistes starptautiskās fokusa grupu diskusijas.
- Mācību kursa novērtējums, pamatojoties uz skolotāju dienasgrāmatām un novērtējuma lapām.
- Skolēnu pašnovērtējums un salīdzinošais vērtējums atklātā dialogā, dienasgrāmatās vai videoierakstos.

- Skolēnu fokusa grupu diskusijas, ko vada un dokumentē skolotāji.
- Tiešsaistes anketas skolotājiem. Dokumentētas apaļā galda diskusijas ar skolēniem.
- Tiešsaistes moduļu novērtējuma anketa, ko aizpilda skolēni.

Modulis 4 – Idejas prezentācija

Stundas	3-6
Mācību priekšmeti	Dabaszinātnes un sociālās zinības, māksla, valodas, vēsture un matemātika
Tēmas	Projektu izstrāde un prezentēšana ieinteresētajām personām un lēmumu pieņēmējiem

Apraksts

Šī moduļa mērķis ir palīdzēt dalībniekiem apgūt prasmes izveidot sabiedrības līdzdalības procesu kopienas attīstībā un lēmumu pieņemšanā. Tas ietver jauniešu parlamenta izveidi, iesaistot galvenās ieinteresētās personas un lēmumu pieņēmējus.

Moduļa mācību rezultāta kritēriji

Dalībnieki ir ieguvuši zināšanas par šādām tēmām:

- Noteikt attiecīgās ieinteresētās personas un lēmumu pieņemšanas struktūras un cilvēkus kopienā, kas saskaras ar kopienas izaicinājumiem (piemēram, kopienas līmeņa politikas veidotājus, apvienības, uzņēmumu īpašniekus, iedzīvotājus vai iedzīvotāju grupas);
- Metodes, kuras izmantot prezentācijās jauniešu padomē;
- Demokrātijas nosacījumi un sabiedrības līdzdalības pieejas (kā sabiedrība var tikt iesaistīta lēmumu pieņemšanas procesā?)

Dalībnieki ir apguvuši šādas prasmes:

- Darbs komandā, veidojot un attīstot savas stiprās puses komunikācijā un sadarbībā;
- Aizstāvēt savu risinājumu, ko viņi prezentēs lēmumu pieņēmējiem un ieinteresētajām personām;
- Koordinēšana un sabiedrības līdzdalības pieejas un to pielietošanas veidi jauniešu padomē.

Dalībnieki ir ieguvuši šādas kompetences, lai praksē pielietotu vispārējās zināšanas un prasmes:

- Komunicēt un pamatot savu ideju;
- Prezentācijas un uzstāšanās prasmes, pamatojoties uz grupas dinamiku un individuālajām stiprajām pusēm;
- Multimediju pieejas izmantošana, lai izplatītu un prezentētu savu ideju/risinājumu;
- Lēmumu pieņemšanas procesa koordinēšana un izstrāde, lai izvēlētos uzvarējušo ideju vai idejas, kas tiks īstenotas, lai palīdzētu risināt kādu kopienas izaicinājumu vai problēmu.

Moduļa novērtēšana

Pamatojoties uz prasmju/kompetenču sarakstu, moduļa novērtēšana tiks veikta kopā ar/pēc:

- Partnerības organizētās skolotāju tiešsaistes starptautiskās fokusa grupu diskusijas.

- Mācību kursa novērtējums, pamatojoties uz skolotāju dienasgrāmatām un novērtējuma lapām.
- Skolēnu pašnovērtējums un salīdzinošais vērtējums atklātā dialogā, dienasgrāmatās vai videoierakstos.
- Skolēnu fokusa grupu diskusijas, ko vada un dokumentē skolotāji.
- Tiešsaistes anketas skolotājiem. Dokumentētas apaļā galda diskusijas ar skolēniem.
- Tiešsaistes moduļu novērtējuma anketa, ko aizpilda skolēni.

Atsauces

- Cornell University. (2020, August 7). *Teaching resources*. Retrieved from Problem based learning: <https://teaching.cornell.edu/teaching-resources/engaging-skolēns/problem-based-learning>
- David W Johnson and Roger T Johnson. (2020, August 7). *Cooperative Learning* . Retrieved from What is cooperative learning?: <http://www.co-operation.org/what-is-cooperative-learning>
- Pradhan, A. (2017, October 5). *Tofasakademi*. Retrieved from design thinking for learning innovation: <https://tofasakademi.com/design-thinking-for-learning-innovation/>
- Rikke Friis Dam, Teo Yu Siang. (2020, July 17). *Innteraction design foundation*. Retrieved from What is design thinking and why is it so popular: <https://www.interaction-design.org/literature/article/what-is-design-thinking-and-why-is-it-so-popular>
- Sacken, R. v. (2015). *Advanced consulting and facilitation* . Retrieved from Coach, Facilitator and Mentor – Who is doing What?: <http://advancedconsultingfacilitation.com/blog/coach-facilitator-and-mentor-who-doing-what>
- Union, E. (2020, August 7). *Europass*. Retrieved from EQF : <https://europa.eu/europass/en/description-eight-eqf-levels>
- Union, E. (2020, August 7). *Europass*. Retrieved from Compare qualifications frameworks: <https://europa.eu/europass/en/compare-qualifications>